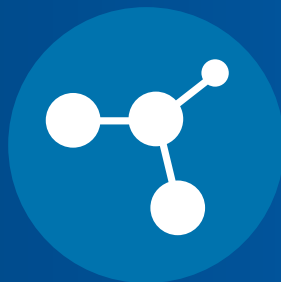

DEN EUROPÆISKE PATENT DOMSTOL

RETSPLEJEN VED DEN FÆLLES PATENTDOMSTOL

PETER-ULRIK PLESNER
STURE RYGAARD
MIKKEL VITTRUP
PETER NØRGAARD

Den europæiske patentdomstol

Peter-Ulrik Plesner, Sture Rygaard,
Mikkel Vittrup & Peter Nørgaard

Den europæiske patentdomstol

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
2017

Den europæiske patentdomstol

Peter-Ulrik Plesner, Sture Rygaard, Mikkel Vittrup & Peter Nørgaard
1. udgave, 1. oplag

© 2017 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, elektronisk, fotografisk eller anden gengivelse af
eller kopiering fra denne bog eller dele heraf
er ifølge gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt
uden forlagets skriftlige samtykke eller aftale med Copy-Dan.

Omslag: Marianne Tingkov

Tryk: Clemensstrykkeriet, Viborg

Printed in Lithuania 2017

ISBN 978-87-574-2905-3
E-bog ISBN 978-87-7198-106-3

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
Gothersgade 137
1123 København K

Telefon: 39 13 55 00
e-mail: forlag@djoef.dk
www.djoef-forlag.dk

Indholdsfortegnelse

Forord	23
Kapitel 1. Introduktion	27
1. Patentsystemet globalt	27
2. Patentsystemet i Europa	28
3. Mod et enhedspatent og en domstolsløsning	31
3.1. Domstolsløsningen	31
3.2. Enhedspatentet	34
4. Retskildeanvendelse mv.	36
4.1. Indledning	36
4.2. Enhedspatentforordningen, sprogforordningen og andre EU-retskilder	36
4.3. UPC-aftalen og procesreglementet	37
4.4. EPK- og EPO-afgørelser samt national ret og retspraksis	39
4.5. Særligt om Den Europæiske Menneskerettighedskonvention	40
Kapitel 2. Patentpakken overordnet	41
1. Indledning	41
2. Enhedspatentet	42
2.1. Indholdet af enhedspatentordningen	42
2.2. Fornyelsesgebyrer	50
2.3. Sprogordningen	50
2.4. Særligt om supplerende beskyttelsescertifikater og enhedspatenter	51
2.4.1. Indledning	51
2.4.2. Supplerende beskyttelsescertifikater med enhedsvirkning	51
2.4.3. Nationale, supplerende beskyttelsescertifikater på grundlag af enhedspatenter	52
3. Domstolsordningen	55

Indholdsfortegnelse

4.	Dansk ratificering og implementering	62
5.	Storbritanniens udtræden af EU – »Brexit«	63
Kapitel 3. UPC's opbygning		65
1.	Indledning	65
2.	Førsteinstansdomstolen	66
2.1.	Indledning: Afdelinger og paneler	66
2.2.	Den centrale afdeling	67
2.2.1.	Den centrale afdelings opgaver	67
2.2.2.	Den centrale afdelings sammensætning	68
2.3.	De lokale afdelinger	69
2.3.1.	De lokale afdelingers oprettelse og opgaver ..	69
2.3.2.	De lokale afdelingers sammensætning	70
2.4.	De regionale afdelinger	70
2.5.	Særligt om nedlæggelse af lokale eller regionale afdelinger	71
3.	Appeldomstolen	71
4.	Registreringskontoret	72
5.	Udvalg og andre styrende organer	74
5.1.	Indledning	74
5.2.	Præsidiet	75
5.3.	Præsidenterne	76
5.4.	Det Administrative Udvalg	77
5.4.1.	Indledning	77
5.4.2.	Det Administrative Udvalgs kompetence til fastsættelse af generelle regler for UPC's virke og organisation	77
5.4.3.	Det Administrative Udvalgs organisatoriske beføjelser	79
5.5.	Budgetudvalget	80
5.6.	Det Rådgivende Udvalg	80
5.7.	Forberedelseskomitéen	81
6.	UPC's dommere	82
6.1.	Indledning	82
6.2.	Generelt om UPC's dommere	83
6.3.	Særligt om UPC's tekniske dommere	84
6.4.	Dommernes udnævnelse og afskedigelse	84
6.5.	Dommersammensætningen i de enkelte sager	87
6.5.1.	Nærmere om dommersammensætningen	87

6.5.2.	Nærmere om retsformandens opgaver og kompetencer	88
6.5.3.	Nærmere om uddelegering af funktioner til en enkelt dommer	88
6.6.	Uafhængighed, upartiskhed og immunitet	89
6.6.1.	Uafhængighed	89
6.6.2.	Upartiskhed og inhabilitet	90
6.6.3.	Immunitet	92
6.7.	Dommeruddannelsen	93
7.	Øvrige personer tilknyttet UPC	94
8.	UPC's finansiering, budget og regnskab	95
9.	UPC's og UPC-ansattes retlige status	97
9.1.	UPC's retlige status og immunitet	97
9.2.	UPC-ansattes retlige status og immunitet	98
9.3.	Erstatningsansvar for UPC's brud på EU-retten	99
10.	Offentlighed ved UPC	100
10.1.	Offentlige retsmøder og dørlukning	100
10.2.	Aktindsigt i UPC's register	102
10.3.	Særlige regler om fortrolighed	105
11.	Centret for mægling i patenttvister	107
Kapitel 4. Patenthavere, parter og repræsentation		109
1.	Indledning	109
2.	Patenthaverne	109
2.1.	Indledning: Hvem er berettiget til et patent eller en patentansøgning?	109
2.2.	Europæiske patenter	110
2.2.1.	Indledning: Hvem er ejer af et europæisk patent?	110
2.2.2.	Kompetence: Hvem afgør spørgsmål om ejerskab til europæiske patenter?	110
2.2.3.	Lovvalg: Efter hvilket lands regler afgøres spørgsmålet om ejerskab?	112
2.2.4.	Anerkendelse: I hvilke lande gælder en afgørelse om ejerskab?	114
2.3.	Europæiske patentansøgninger	116
2.4.	Enhedspatenter	118
2.5.	Supplerende beskyttelsescertifikater	119
3.	Parter	120
3.1.	Rets- og handleevne	120

Indholdsfortegnelse

3.2.	Patenthavere	120
3.2.1.	Hvem er patenthaver?	120
3.2.1.1.	Enhedspatenter	120
3.2.1.2.	Europæiske patenter	121
3.2.1.3.	Europæiske patentansøgninger	122
3.2.1.4.	Supplerende beskyttelsescertifikater	123
3.2.2.	Patenter med flere patenthavere	123
3.3.	Licenstagere	126
3.4.	Andre søgsmålsberettigede: Enhver berørt af et patent	127
3.5.	Særligt om søgsmål mod EPO vedrørende enhedspatentforvaltning	132
4.	Partsrepræsentanter	133
4.1.	Indledning: Udgangspunktet om partsrepræsentationspligt	133
4.2.	Advokater	134
4.3.	Europæiske patentagenter	135
4.3.1.	Indledning	135
4.3.2.	Europæiske patentagenter med European Patent Litigation Certificate	137
4.3.3.	Europæiske patentagenter med andre passende kvalifikationer	138
4.3.4.	Registrering af møderet, klage mv.	140
4.3.5.	Europæiske patentagenters bistand i øvrigt	141
4.4.	Beskyttelse af parternes kommunikation med rådgivere (fortrolighedsprivilegium)	142
4.4.1.	Indledning	142
4.4.2.	Hvem er omfattet af privilegiet?	144
4.4.3.	Hvad omfatter privilegiet?	147
4.4.4.	Hvad indebærer privilegiet?	148
4.4.5.	Hvor længe gælder privilegiet?	149
4.4.6.	Praktisk vejledning vedrørende fortrolighed	150
4.5.	Partsrepræsentanters immunitet	152
4.6.	Partsrepræsentanternes forpligtelser	154
4.7.	Adfærdskodekset («Code of Conduct»)	155
4.8.	Udskiftning af partsrepræsentant	157
4.9.	Frakendelse af møderet	158

Kapitel 5. Patentsprog og processprog	159
1. Indledning	159
2. Sprogordningen for traditionelle, europæiske patenter	160
2.1. Det europæiske patents sprog	160
2.2. Sprogets betydning for krænkelser- og gyldighedsvurderingen	161
3. Sprogordningen for enhedspatenter	163
3.1. Enhedspatentets sprog	163
3.2. Oversættelse ved tvister	165
3.3. Sprogets betydning for krænkelser- og gyldighedsvurderingen	166
4. Supplerende beskyttelsescertifikater	167
5. Sprogordningen ved processen ved UPC	168
5.1. Indledning	168
5.2. Processproget ved Førsteinstansdomstolen	169
5.2.1. Processproget ved lokale og regionale afdelinger	169
5.2.2. Processproget ved den centrale afdeling	170
5.2.3. Valg af sprog for den konkrete sag i krænkelssager og sager vedrørende licenskompensation	171
5.2.4. Valg af sprog for den konkrete sag i andre sager	173
5.2.5. Aftalt sprogvvalg	174
5.3. Processproget ved Appeldomstolen	175
5.4. Oversættelse og simultantolkning	175
5.5. Virkningen af mangelfuld iagttagelse af sprogordningen ..	177
Kapitel 6. Stedlig kompetence: International og intern kompetence	179
1. Indledning: Anerkendelse og fuldbyrdelse henholdsvis i og udenfor UPC-stater	179
2. UPC's internationale kompetence: Bruxelles I-forordningen ...	180
2.1. Indledning	180
2.2. Søgsmål på baggrund af sagsøgtes bopæl	183
2.2.1. Fysiske personers bopæl	183
2.2.2. Juridiske personers bopæl	185
2.3. Søgsmål på baggrund af ansvarspådragende handlinger (deliktsværneting)	186
2.3.1. Indledning	186

Indholdsfortegnelse

2.3.2.	Hvilke typer sager omfatter bestemmelsen? . . .	186
2.3.3.	Handlingsstedet og virkningsstedet	188
2.4.	Sager om ugyldiggendelse af patenter	192
2.5.	Kumulation	193
2.6.	Aftaler om værneting	195
2.7.	Andre relevante kompetenceregler	196
2.8.	Særligt om Bruxelles I-forordningens anvendelse i forhold til sagsøgte uden for EU	196
2.9.	Særligt om litispændens – UPC’s kompetence i forhold til andre kompetente domstole	199
2.10.	Særligt om grænseoverskridende forbud mellem UPC- og ikke-UPC-lande	200
2.11.	Særligt om muligheden for at anvende nationale regler om foreløbige retsmidler	202
3.	UPC’s interne kompetence: UPC-aftalens artikel 33	202
3.1.	Indledning	202
3.2.	Intern kompetence i krænkelssager	204
3.2.1.	Indledning	204
3.2.2.	Søgsmål på stedet hvor krænkelsen har fundet sted	205
3.2.3.	Søgsmål ved den sagsøgtes bopæl, hovedforretningssted eller forretningssted	209
3.2.4.	Særligt om kumulation	212
3.2.4.1.	Krænkelssager vedrørende samme parter	212
3.2.4.2.	Krænkelssager vedrørende forskellige parter	215
3.2.4.3.	Ugyldighedssager og anerkendelsessøgsmål om ikke-krænkelse	217
3.2.4.4.	Kumulationsreglen i procesreglementets regel 340	218
3.2.5.	Særligt om litispændensvirkning i krænkelssager	220
3.2.6.	Særligt om muligheden for at anlægge krænkelssøgsmål ved den centrale afdeling	223
3.2.7.	Særligt om modkrav om ugyldighed i krænkelssager – »bifurcation«	225
3.3.	Intern kompetence i selvstændige ugyldighedssager og anerkendelsessøgsmål om ikke-krænkelse	228
3.4.	Intern kompetence i sager om kompensation for licensrettigheder	232

3.5.	Intern kompetence i søgsmål vedrørende prøvelse af EPO's beslutninger som led i forvaltningen af enhedspatentet	232
3.6.	Særligt om kompetencen vedrørende sager om foreløbige retsmidler	232
3.7.	Aftaler om intern kompetence	234
3.8.	Forholdet til sager ved EPO	234
4.	Fremgangsmåden ved formalitetsindsigelser vedrørende UPC's stedlige kompetence	235
Kapitel 7. Saglig kompetence og overgangsordning		239
1.	Indledning: Domstolens enekompetence	239
2.	UPC's saglige kompetence	240
2.1.	Omfattede rettigheder: Sager vedrørende »patenter«	240
2.2.	Omfattede sagstyper	240
2.2.1.	Krænkelssager	240
2.2.2.	Anerkendelsessøgsmål om ikke-krænkelse	241
2.2.3.	Foreløbige og sikrende retsmidler mv.	242
2.2.4.	Spørgsmål om ugyldigkendelse (ugyldighedssøgsmål)	243
2.2.4.1.	Indledning	243
2.2.4.2.	Ugyldighedsgrundene	244
2.2.4.3.	Særligt om ugyldigkendelse af supplerende beskyttelsescertifikater	245
2.2.4.4.	Forholdet til EPO's indsigelsesprocedure	246
2.2.4.5.	Forholdet til nationale muligheder for administrativ omprøvning	247
2.2.4.6.	Søgsmålets parter og genstand	248
2.2.5.	Modkrav om ugyldigkendelse	251
2.2.6.	Søgsmål vedrørende provisorisk beskyttelse	252
2.2.7.	Søgsmål vedrørende udnyttelsen af opfindelser forud for patentudstedelse	254
2.2.8.	Søgsmål om licenskompensation	255
2.2.9.	Søgsmål mod EPO vedrørende administration af enhedspatentet	255
2.3.	Ikke-omfattede sagstyper	256
2.3.1.	Indledning	256
2.3.2.	Nationale patenter og brugsmønstre	257
2.3.3.	Sager om fortolkning af kontrakter og aftaler	257

Indholdsfortegnelse

2.3.4.	Sager om ejerskab til patenter og sager om arbejdstageres opfindelser	257
2.3.5.	Straffesager	258
2.3.6.	Sager om meddelelse af tvangslicens	258
2.3.7.	Søgsmål mod UPC	258
2.3.8.	Sager ved nationale, offentlige myndigheder ..	258
2.4.	Voldgift i patenttvister	263
2.5.	Virkningerne af at UPC ikke har kompetence	264
3.	Overgangsordning for europæiske patenter	266
3.1.	Indledning	266
3.2.	Delt kompetence i overgangsperioden	266
3.2.1.	Ordningens omfang og indhold	266
3.2.2.	Kompetencetvister i overgangsperioden med delt kompetence	271
3.2.2.1.	Indledning – hvornår foreligger der en kompetencetvist?	271
3.2.2.2.	Sager mellem samme parter	274
3.2.2.3.	Sager med samme genstand	275
3.2.2.4.	Sager med samme faktiske grundlag	280
3.2.2.5.	Sager med samme retlige grundlag	281
3.2.2.6.	Særligt om foreløbige retsmidler	285
3.2.2.7.	Søgsmål uden samme parter, genstand og grundlag	287
3.3.	Fravalg af UPC's kompetence i overgangsperioden («opt-out»)	291
3.3.1.	Indledning	291
3.3.2.	Hvilke enerettighedstyper omfatter fravalgsordningen?	292
3.3.2.1.	Europæiske patenter	292
3.3.2.2.	Europæiske patentansøgninger og afdelte europæiske patentansøgninger	293
3.3.2.3.	Supplerende beskyttelsescertifikater baseret på europæiske patenter	295
3.3.3.	Hvor længe har et fravalg virkning?	297
3.3.4.	Hvilke materielle regler gælder for europæiske patenter, der er taget ud af UPC-ordningen?	298
3.3.5.	Særligt om UPC's anvendelse af foreløbige retsmidler på baggrund af europæiske patenter, hvor UPC's kompetence er fravalgt ..	299

3.3.6.	Fremgangsmåden ved fravalg af UPC's enekompetence	300
3.3.6.1.	Almindeligt – anmodningens form, adressat, gebyr mv.	300
3.3.6.2.	Tidspunktet for indgivelse af meddelelse om fravalget	302
3.3.6.3.	Hvem skal indgive anmodningen om fravalg? ..	305
3.3.7.	Virkningerne af et fravalg og tidspunktet hvorfra disse skal regnes	308
3.3.8.	Tilbagekaldelse af fravalg (»opt-in«)	310
3.4.	Særligt om søgsmål der allerede verserer ved nationale domstole	314
Kapitel 8. Lovvalg og materiel ret		315
1.	Indledning	315
2.	Retskilderne	315
2.1.	Indledning	315
2.2.	EU-retten, herunder enhedspatentforordningen og sprogforordningen	316
2.3.	UPC-aftalen	317
2.4.	EPK	317
2.5.	Andre internationale aftaler	320
2.6.	National ret	321
3.	Lovvalg	323
3.1.	Indledning	323
3.2.	Lovvalget for traditionelle, europæiske patenter	326
3.2.1.	Indledning	326
3.2.2.	Krænkelssager	329
3.2.3.	Ugyldighedssager og sager med modkrav om ugyldighed	332
3.3.	Særligt om lovvalget for enhedspatenter	335
3.3.1.	Indledning – enhedspatentet som genstand for ejendomsret	335
3.3.2.	Krænkelssager	338
3.3.3.	Ugyldighedssager	342
3.3.4.	Sager om licenskompensation	344
3.3.5.	Søgsmål mod EPO	345
3.4.	Særligt om lovvalget for supplerende beskyttelsescertifikater	346
3.4.1.	Indledning	346

3.4.2.	Krænkelssager	346
3.4.3.	Ugyldighedssager	348
Kapitel 9. Almindelige regler om sagens gang		349
1.	Indledning	349
2.	Generelle principper for sagsbehandlingen	350
2.1.	Indledning	350
2.2.	Kvalitetsprincippet	351
2.3.	Proportionalitetsprincippet	352
2.4.	Princippet om fleksibilitet og effektivitet	353
2.5.	Princippet om rimelighed og retfærdighed	354
2.6.	Dispositions- og forhandlingsprincippet	355
2.7.	Kontradiktionsprincippet	358
2.8.	Koncentrationsprincippet	359
2.9.	Offentlighed i retsplejen	360
3.	Generelle bestemmelser om sagsbehandlingen	361
3.1.	Indledning	361
3.2.	Almindelige regler om sagsforvaltning og fremme af sagen	361
3.3.	Nova	365
3.4.	Beregning af tidsfrister og datering af processkrifter	365
3.5.	Berostillelse og udsættelse	368
3.6.	Søgsmål vedrørende flere parter eller krav samt intervention	369
3.6.1.	Indledning	369
3.6.2.	Sager med flere parter eller flere patenter	370
3.6.3.	Sager med flere krav	370
3.6.4.	Sammenlægning og adskillelse af sager	371
3.6.5.	Sammenlægning og adskillelse af spørgsmål i en sag	372
3.6.6.	Intervention	372
3.7.	Sanktionering af procesledende beslutninger og genetablering af rettigheder	375
3.8.	Tid og sted for UPC's møder	377
3.9.	Beslutningskompetence	378
3.10.	Forligsmægling	378
4.	Forkyndelse af meddelelser	379
4.1.	Indledning	379
4.2.	Forkyndelse i UPC-medlemslande	381
4.3.	Forkyndelse i ikke-UPC-medlemslande	388

4.3.1.	Indledning	388
4.3.2.	Forkyndelse i EU-lande, der ikke deltager i UPC	388
4.3.3.	Forkyndelse uden for EU	388
4.4.	Alternative forkyndelsesformer	390
4.5.	Udeblivelse	390
Kapitel 10. Skriftlig procedure		391
1.	Indledning	391
1.1.	Generelt om procesreglementet og sagsgangen ved UPC	391
1.2.	»Front-loaded« system	393
1.3.	Processkrifter i digital form	394
1.4.	Tekniske dommere	394
2.	Krænkelsessager	394
2.1.	Indledning	394
2.2.	Stævningen	395
2.2.1.	Indholdet af stævningen	395
2.2.2.	Formulering af påstandene	397
2.2.3.	Beviserne	398
2.2.4.	Fortrolighed af sagens dokumenter	399
2.2.5.	Betaling af retsafgifter	399
2.2.6.	Registreringskontorets undersøgelse af stævningen	400
2.3.	Svarskriftet i krænkelsessager	400
2.3.1.	Indledende indsigelser (Preliminary objections)	400
2.3.2.	Generelt om svarskriftet	402
2.3.3.	Svarskriftets indhold	403
2.3.4.	Fortrolighed af sagens dokumenter	404
2.3.5.	Ingen modpåstand om ugyldighed	404
2.3.6.	Modpåstand om ugyldighed	405
2.3.7.	Inddragelse af patenthaverne i ugyldighedssagen	406
2.3.8.	Registreringskontorets undersøgelse af svarskriftet og den videre forberedelse	407
2.4.	Replikken i krænkelsessager	407
2.4.1.	Generelt	407
2.4.2.	Anmodning om ændring af patentet	407
2.5.	Duplik mv. i krænkelsessager	409

Indholdsfortegnelse

2.6.	Afslutningen af den skriftlige proces – eventuel opdeling eller fuld henvisning til den centrale afdeling	409
3.	Særligt om ugyldighedssager	411
3.1.	Selvstændig sag om ugyldighed	411
3.2.	Svarskrift, anmodning om ændring af patentet mv.	413
4.	Særligt om anerkendelsessøgsmål om ikke-krænkelse	414
5.	Særligt om sager vedrørende licenskompensation	417
6.	Søgsmål vedrørende EPO's administration af enhedspatentet	417
Kapitel 11. Interimsprocessen		421
1.	Indledning	421
2.	Forberedelse af den mundtlige forhandling	422
3.	Indkaldelse til mundtlig forhandling	424
Kapitel 12. Mundtlig forhandling		425
1.	Indledning	425
2.	Indholdet af den mundtlige forhandling ved UPC	426
3.	Erstatning – eventuelt i separat mundtlig procedure	427
Kapitel 13. Afgørelsen og sanktionerne		429
1.	Indledning	429
2.	De nærmere regler for afgørelsens afsigelse	430
2.1.	Tidspunkt og form for afgørelsen mv.	430
2.2.	Dommerpanelernes rådslagninger og afgørelser	432
2.3.	Forkyndelse og tvangsfuldbyrdelse	433
2.4.	Betingede afgørelser	433
2.5.	Udeblivelsesafgørelser	435
2.6.	Afgørelser truffet på summarisk grundlag mv.	436
2.7.	Sagens afgørelse ved forlig	437
3.	Forbud og påbud	438
3.1.	Almindeligt om forbud og påbud som sanktion	438
3.2.	Tvangsbøder	440
3.3.	Mellemmænd og medvirken	441
3.4.	Retshåndhævelsesdirektivets artikel 12 er ikke indarbejdet	442
4.	Korrigerende foranstaltninger i forbindelse med krænkelsessager	442
5.	Fremlæggelse af oplysninger ved krænkelse	444
6.	Erstatning mv.	444
6.1.	Erstatning for patentkrænkelse	444

6.2.	Betaling ved krænkelse i god tro	446
6.3.	Krænkerens erstatningskrav for uretmæssige forbud mv.	446
6.4.	Selvstændig proces om erstatningsfastsættelse mv.	446
7.	Offentliggørelse mv. af afgørelsen	447
8.	Straf – kun ved de nationale domstole	447
9.	Ugyldighed	448
10.	Sager vedrørende EPO-beslutninger	449
11.	Afgørelsernes territoriale anvendelsesområde	450
11.1.	Indledning	450
11.2.	Krænkelssager og anerkendelsessøgsmål om ikke-krænkelser	451
11.3.	Ugyldighedssager	452
Kapitel 14. Særskilt procedure om erstatningsfastsættelse og åbning af bøger		455
1.	Opdeling af krænkelses- og erstatningsspørgsmål	455
2.	Anmodning om åbning af bøger	457
3.	Den videre behandling af erstatningskravet	458
Kapitel 15. Appel		461
1.	Generelt om appel	461
1.1.	Indledning	461
1.2.	Hvilke afgørelser kan appelleres?	461
1.3.	Appeltilladelse	463
1.4.	Appelfristen	464
2.	Nova i appellen	464
3.	Opsættende virkning	466
4.	Særligt om præjudicielle søgsmål for EU-Domstolen	467
Kapitel 16. Appelsagens behandling		469
1.	Generelt om appelsagens behandling	469
2.	Appel af endelige afgørelser og afgørelser der afslutter sagen for en part	471
3.	Appel af øvrige afgørelser jf. regel 220, stk. 1, litra c, og 220, stk. 2	472
4.	Eventuel henvisning til den fulde Appeldomstol	473
5.	Interimsprocessen og den mundtlige forhandling	473
6.	Appeldomstolens afgørelser i appelsagen	474

Kapitel 17. Retskraft og genoptagelse	475
1. Afgørelseres retskraft	475
2. Genoptagelse	477
2.1. Indledning	477
2.2. Nyt faktum	477
2.3. Grundlæggende rettergangsfejl	479
2.4. Fremgangsmåden ved begæring om genoptagelse	480
2.5. Virkningerne af genoptagelse	480
Kapitel 18. Foreløbige retsmidler	481
1. Indledning	481
2. Foreløbige forbud og påbud	482
2.1. Indledning	482
2.2. Nærmere om forbuds- og påbudsbeføjelsens indhold ...	485
2.3. Beviskravet	489
2.4. Aktualitetskravet	495
2.5. Proportionalitetskravet (interesseafvejning)	496
2.6. Passivitet	498
2.7. Beslaglæggelse	500
2.8. Nærmere om fremgangsmåden i sager om foreløbige forbud og påbud	501
3. Bevissikring	502
3.1. Indledning	502
3.2. Bevissikringskendelsens indhold	504
3.3. Beviskravet og betingelserne i øvrigt	506
3.4. Nærmere om fremgangsmåden ved bevissikring	507
4. Indfrysningkendelse	512
5. Anvendelse af foreløbige retsmidler uden kontradiktion (<i>ex parte</i>)	515
6. Sikkerhedsstillelse	518
7. Beskyttelsesbreve	520
8. Håndhævelse og sanktionering af foreløbige retsmidler	522
9. Anlæg af hovedsag	523
10. Erstatning for ulovligt indgreb	523
Kapitel 19. Anerkendelse og fuldbyrdelse	525
1. Indledning	525
2. Fuldbyrdelsesfrist, procedure mv.	527
3. Fuldbyrdelse af endelige afgørelser, foreløbige afgørelser om forbud og påbud samt retsforlig	529

4.	Fuldbyrdelse af processuelle afgørelser	531
5.	Særligt om afgørelser om ugyldigkendelse	532
6.	Særligt om tvangsfuldbyrdelse af voldgiftskendelser	532
Kapitel 20. Bevismidler		533
1.	Indledning	533
1.1.	Regler om bevismidlerne	533
1.2.	Regler om bevisbyrde og bevismæssig skadevirkning ...	534
1.3.	Regler om omvendt bevisbyrde	537
1.4.	Regler om bevisvurdering	539
1.5.	Regler om fortrolighed vedrørende beviser	539
2.	Vidner	540
2.1.	Andre retssystemer	540
2.2.	Skriftlige vidneerklæringer	541
2.3.	Anmodning om afhøring af vidnet og vidners indkaldelse	542
2.4.	Afhøring af vidnet	542
3.	Parter	546
4.	Ekspertes	547
4.1.	Andre retssystemer end UPC	547
4.2.	Parternes eksperter	548
4.3.	Udpegelsen af retsekspertes	550
5.	Ekspertener beordret af retten	552
6.	Dokumenter og edition	553
6.1.	Dokumentbevis	553
6.2.	Krav om fremlæggelse af oplysninger	556
6.3.	Begæring om at åbne bøger	556
7.	Retsanmodninger	557
7.1.	Indledning	557
7.2.	Retsanmodninger sendt til et EU-land	558
7.3.	Retsanmodninger sendt til et ikke-EU-land	560
8.	Fuldbyrdelse	561
Kapitel 21. Sagsomkostninger		563
1.	Indledning	563
2.	Bestemmelsen af den vindende og den tabende part	563
3.	Udgifternes art og beløbets størrelse	566
3.1.	Indledning	566
3.2.	Udgifternes art	567
3.3.	Beløbets størrelse	568

Indholdsfortegnelse

4.	Proceduren for sagsomkostninger	573
5.	Sikkerhedsstillelse for sagsomkostninger	574
Kapitel 22. Retsafgifter og gebyrer		577
1.	Indledning	577
2.	Gebyrer forbundet med ansøgning om og fornyelse af enhedspatent mv.	577
3.	Gebyrer i forbindelse med fravalg af UPC's kompetence	580
4.	Retsafgifter i forbindelse med retssager ved UPC	581
4.1.	Retsafgifternes størrelse mv.	581
4.2.	Indbetaling af retsafgifter mv.	583
Kapitel 23. Retshjælp		585
1.	Indledning	585
2.	Almindelige regler om retshjælp	585
2.1.	Indledning	585
2.2.	Retshjælpsordningens omfang	586
2.3.	Betingelserne for at blive omfattet af ordningen	587
2.4.	Proceduren for anmodning om retshjælp	588
3.	Særlige regler vedrørende mindre virksomheder og almennyttige enheder mv.	590
3.1.	Indledning	590
3.2.	Godtgørelsesordning for oversættelsesomkostninger	591
3.3.	Nedsatte retsafgifter for mikrovirksomheder og små virksomheder	593
4.	Generel mulighed for refundering af retsafgifter	594

BILAG 1. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1257/2012 af 17. december 2012	595
BILAG 2. Rådets forordning (EU) nr. 1260/2012 af 17. december 2012	607
BILAG 3. Aftale om en fælles patentdomstol	613
BILAG 4. Rules of Procedure (“Rules”) of the Unified Patent Court	657
BILAG 5. Rules on Court fees and recoverable costs	780
BILAG 6. Decision on the scale of recoverable cost ceilings	784
BILAG 7. Guidelines for the determination of Court fees and the ceiling of recoverable costs of the successful party	787
BILAG 8. Rules relating to Unitary Patent Protection	790
BILAG 9. Rules relating to Fees for Unitary Patent Protection	800
BILAG 10. Proposal for a Code of Conduct for the UPC	803
BILAG 11. Protocol to the Agreement on a Unified Patent Court on provisional application	806
BILAG 12. Protocol on Privileges and Immunities of the Unified Patent Court	808
Anvendte forkortelser mv.	815
Fortegnelse over anvendt litteratur mv.	819
Emneoversigter	835
Domsregister	843
Sagregister	847

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.
Indholdet må alene anvendes af licenstagere i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.

© Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Forord

Arbejdet med udarbejdelsen af denne bog begyndte kort efter indgåelsen af den politiske aftale i juni 2012, hvorefter der mellem EU's stats- og regeringschefer på rådsmødet i København blev opnået principiel enighed om den såkaldte patentpakke. Vi kontaktede kort tid efter indgåelsen af den politiske aftale forlaget, der var enig med os i, at det ville være interessant med udgivelse af en bog vedrørende dette nye projekt.

Oprindeligt var det meningen, at patentpakken skulle træde i kraft i 1. halvår 2014. Det tog imidlertid betydelig længere tid end forventet at få aftalen ratificeret i de 13 lande, der var nødvendige for aftalens ikrafttræden. Arbejdet med udarbejdelse med procesreglementet, der reelt svarer til vores retsplejelov, tog også længere tid end forventet. Det har været vores opfattelse, at vi først ville færdiggøre bogen, når procesreglementet forelå i den endelige form; men på den anden side ville vi gerne færdiggøre bogen, inden ordningen træder i kraft. Ifølge de foreliggende oplysninger er den foreliggende udgave af 18. udkast til procesreglementet af 19. oktober 2015 som ændret i henholdsvis juni og oktober 2016 samt i marts 2017 stort set den endelige version. Men desværre har det i skrivende stund på trods af den forestående ikrafttræden senere i år ikke været muligt at få dette endeligt bekræftet.

Senest har hele projektet været præget af usikkerhed som følge af den britiske folkeafstemning om Storbritanniens fortsatte tilknytning til EU. Efter at briterne den 23. juni 2016 stemte for at forlade EU, blev der skabt meget usikkerhed om projektet. Imidlertid har Storbritannien den 28. november 2016 på mødet i EU-Rådet for Konkurrenceevne meddelt, at man agter at tiltræde aftalerne. Det forventes derfor, at patentpakken vil træde i kraft i andet halvår 2017. EU's patentpakke vedrører dels en traktat om oprettelse af en fælles patentdomstol kaldet Unitary Patent Court (»UPC«) og dels en ordning om et fælles europæisk enhedspatent, der er gældende for alle lande, der deltager i ordningen, og som har ensartet retsvirkning i disse lande.

Vedtagelsen af patentpakken er det største skridt, der er taget i EU til styrkelse af patenthavernes rettigheder siden vedtagelsen af EPK i 1973. Vi har fulgt arbejdet med udarbejdelsen af UPC-aftalen og procesreglementet ganske tæt i de senere år. Vi havde betydelige betænkeligheder ved mange

af de løsninger, der er valgt i UPC-aftalen og procesreglementet, men vi har fra det tidspunkt, hvor der blev politisk enighed om patentpakken under det danske formandskab i juni 2012, ment, at Danmark ikke kan stå uden for denne for håndhævelse af patenter i Europa vigtige aftale. Det har for os været af ganske stor betydning, at aftalen er et tilbud til patenthaverne, idet de dels fortsat kan vælge nationale patenter/brugsmodeller som beskyttelse og dels i overgangsperioden kan fravælge UPC's kompetence for traditionelle europæiske patenter.

Det er efter vores opfattelse afgørende, at de domme og kendelser, der afsiges af UPC i de første år, er af høj kvalitet og bærer præg af forudsigelighed. Det er her også meget vigtigt, at forskellige nationale afdelinger i domstolen så hurtigt som muligt udfylder procesreglementet, således at der kommer ensartet praksis om processuelle spørgsmål. Det er vores håb, at vi med denne bog kan bidrage til udviklingen af den danske del af den fælles-europæiske praksis.

Vi har i bogen optaget de vigtigste dele af regelværket. I det omfang reglerne er oversat til dansk og offentliggjort i EU-tidende, har vi optaget den danske udgave. De officielle noter fra EU-tidende er dog kun undtagelsesvist medtaget. Vi håber ved at samle reglerne og ved vore kommentarer, at bogen vil blive brugt af alle, der kommer til at beskæftige sig med førelse af sager for UPC. Dette vil selvfølgelig først og fremmest gælde i forbindelse med førelse af sager for den danske afdeling, men der er også et vigtigt behov for viden hos alle, der på en eller anden måde rådgiver virksomheder om konsekvenserne af UPC-ordningen herunder virksomheder, der bliver implicerede i sager, der føres for andre UPC-afdelinger.

De synspunkter, vi har anført i relation til visse principper og regler i ordningen, er udtryk for vores opfattelse på baggrund af den erfaring, vi har fra at have arbejdet på et stort dansk advokatkontors IP-afdeling. Vi har samlet en meget betydelig erfaring med førelse af patentsager for de danske domstole, og vi har herudover fra et stort antal sager erfaring med forløbet af sager ved andre europæiske jurisdiktioner.

I betydeligt omfang indeholder procesreglementet meget specifikke regler vedrørende procesførelsen, for eksempel om, hvad processkrifter skal indeholde af oplysninger og frister for de enkelte procestrin. Det er nødvendigt for den, der konkret vil føre en sag for UPC, at følge reglerne i procesreglementet nøje. Vi har i denne bog udtrykkeligt medtaget alle disse meget formelle regler og har forsøgt at give et samlet overblik over domstolen og processen ved den. Vi har endvidere søgt at belyse de regler i aftalen og procesreglementet, som efter vores opfattelse giver anledning til juridiske problemer.

Vi takker advokatfuldmægtig Rasmus Kamstrup Bogetoft og ba.jur. Mads Laurberg Pedersen for deres bistand med løbende kontrol af henvisninger mv.

Arbejdet med dette manuskript er færdiggjort den 21. februar 2017; og det har derfor kun undtagelsesvist været muligt at tage højde for materiale, der er fremkommet efter denne dato.

København, den 21. februar 2017

Forfatterne

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.
Indholdet må alene anvendes af licenstagere i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.

© Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Introduktion

1. Patentsystemet globalt

Det internationale patentsystem hviler grundlæggende på nationale patentrettigheder. Patenterne udstedes af nationale patentmyndigheder, de har gyldighed i det pågældende territorium, de håndhæves af nationale domstole, og de kan erklæres ugyldige af nationale myndigheder for territoriet.

Det vil sige, at den patenthaver, der ønsker beskyttelse i flere territorier, må søge en række parallelle nationale rettigheder.

Pariserkonventionen fra 1883 med Stockholm-revisionen fra 1967 indeholder to meget vigtige regler for det internationale patentsystems funktion. I artikel 2 fastslås det, at personer i unionslandene skal nyde de samme fordele, som hvert lands love giver egne statsborgere. Udenlandske statsborgere skal altså kunne opnå enerettigheder på samme vilkår som egne statsborgere. Det er for så vidt denne regel, der er forudsætningen for, at en patenthaver kan søge om nationalt patent i flere lande.

Konventionens artikel 4 fastslår princippet om konventionsprioritet. Princippet går i korthed ud på, at hvis der søges patent i andre lande inden 12 måneder fra den først indgivne ansøgning, regnes prioritet fra denne ansøgning. Den første ansøgning, og hvad der offentliggøres om opfindelsen i 12-måneders perioden, kan således ikke bruges som modhold imod udenlandske ansøgninger, der indgives i 12-måneders perioden, og som begærer prioritet fra den først indgivne ansøgning. Uden denne regel ville det være meget vanskeligt at indgive parallelle patentansøgninger i flere lande. Reglen giver endvidere mulighed for, at man kan vente med at ansøge om patent, til man har en nyhedsundersøgelse fra den myndighed, til hvilken den første ansøgning er indleveret. Ansøger får også mulighed for at undersøge, om opfindelsen kan kommerialiseres.

Patentsamarbejdstraktaten fra 1970 med senere ændringer vedrører formelle spørgsmål i forbindelse med patentansøgningers behandling. Danmark tilsluttede sig patentsamarbejdstraktaten i 1978. Ordningen gør det muligt

at ansøge om patent i mange lande samtidigt, men i første omgang kun ved indlevering af ansøgning i et land.

TRIPS-aftalen, der er en del af WTO-aftalen fra 1994, indeholder regler om minimumskrav til mulighederne for beskyttelse og visse processuelle regler for håndhævelse, blandt andet artikel 34 om omvendt bevisbyrde ved fremgangsmådepatenter og artikel 50 om muligheden for foreløbige foranstaltninger.

ingen af disse konventioner ændrer det ovenfor nævnte udgangspunkt, hvorefter det er nationale patentmyndigheder, der udsteder rettighederne.

2. Patentsystemet i Europa

For Europas vedkommende er ansøgnings- og udstedelsesproceduren lettet betydeligt ved EPK fra 1973. Aftalen betegnes også »München Konventionen«, da den blev underskrevet den 5. oktober 1973 i München. EPK er en mellemstatslig aftale, og EPO er ikke en EU-myndighed. Aftalen er åben også for lande uden for EU, og for øjeblikket er der i alt 38 medlemsstater. Ud over EU-medlemsstaterne er blandt andet Norge, Island, Schweiz og Tyrkiet medlemmer. Danmark tilpassede med lov nr. 264 af 8. juni 1978 den danske patentlov således, at man var klar til at tiltræde EPK. Det lykkedes imidlertid først i 1989 at skabe det nødvendige 5/6 flertal i Folketinget, jf. lov nr. 367 af 7. juni 1989. Dette muliggjorde tilslutning til EPK pr. 1. januar 1990.

For EU-landene er den materielle patentret som udgangspunkt ikke EU-harmoniseret. Der foreligger dog en vis EU-harmonisering inden for specielle områder. Her kan nævnes biotekdirektivet fra 1998 samt forordningerne om beskyttelsescertifikater for lægemidler¹ og for plantebeskyttelsesmidler.² Lægemedeldirektivet indeholder også nogle regler, der har betydning for den materielle patentret, eksempelvis den såkaldte Bolar-undtagelse i direktivets artikel 10, stk. 4. Retshåndhævelsesdirektivet fra 2004 regulerer en række forhold vedrørende håndhævelsen af immaterielle rettigheder, herunder blandt andet spørgsmål om erstatning og visse processuelle spørgsmål.

Derimod er den materielle patentret i et vist omfang blevet harmoniseret igennem Europarådets konvention om samordning af visse dele af den materielle patentret fra 1963 (Strasbourg-patentkonventionen). Herudover er dansk

1. Henholdsvis lægemiddel-SPC-forordningen samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1901/2006 af 12. december 2006 om lægemidler til pædiatrisk brug.
2. Plantebeskyttelsesmiddel-SPC-forordningen.